

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ

SHA-Plan

(PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ)

Byggherre: Rana kommune

Prosjekt: Ytteren bosenter-oppgraderingsarbeider og etablering av ventilasjonsanlegg

Rev. Nr.	Rev. Dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Fase
1	03.08.2021	SHA plan	KP	Forprosjekt

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ

Innholdsfortegnelse

1 Formål og hensikt.....	3
2 Lover og forskrifter	3
3 Distribusjon.....	3
4 Orientering om prosjektet	4
4 Krav for SHA i prosjektet.....	4
5 Roller og ansvar	5
5.1 Generelt	5
5.2 Organisering	5
5.3 Byggherrens representant (BHR)	6
5.4 SHA koordinatorene	6
5.4.1 Koordinator for prosjekteringsfasen	6
5.4.2 Koordinator for utførelsesfasen	7
5.5 Hovedbedrift	7
6 SHA under prosjektering	7
6.1 Risikoforhold avdekt i forprosjekt.....	7
6.2 Risikoanalyser	7
7 Forebyggende tiltak.....	9
8 Fremdriftsplan	9
8.1 Fremdriftsplanlegging.....	9
8.2 Hovedfremdriftsplan	9
9 Kontroll og avviksbehandling	10
9.1 Avviksskjema.....	10
10 Distribusjon	11
11 Vedlegg	11
Vedlegg 1 - Hovedfremdriftsplan	11
Vedlegg 2 - Avtale for koordinator prosjektering (KP)	11
Vedlegg 3 - Avtale for koordinator utførelse (KU)	11

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ

1 Formål og hensikt

Rana kommune har som arbeidsgiver og byggherre det mål, at all virksomhet i kommunen skal gjennomføres uten at mennesker og miljø påføres skade. Det skal gjennomføres risikovurderinger i alle fasene av prosjektet slik at det er mulig å planlegge å iverksette nødvendige tiltak for å unngå at uhell og skader oppstår.

SHA-planens (tidligere HMS-plan) formål er å verne arbeidstakerne på bygg- og anleggsplassen mot farer gjennom at sikkerhet, helse og arbeidsmiljø blir ivaretatt i planlegging, prosjektering og ved utførelse av bygge- og anleggsarbeider.

SHA-planen med vedlegg er ett premissdokument og beskriver overordnede krav, målsetninger, og skal bidra til å sikre et fullt forsvarlig bygge- og anleggsmiljø ved gjennomføring.

2 Lover og forskrifter

De lover og forskrifter som har betydning for SHA-arbeidet i dette prosjektet er nevnt nedenfor.

Arbeidsmiljøloven (AML), sist endret 01.07.2021. Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.

Det er i særlig grad lovens paragrafer:

§2-1 Arbeidsgivers plikter

§2-2 Arbeidsgivers plikter ovenfor andre enn egne arbeidstakere

§2-3 Arbeidstakers medvirkningsplikt

som regulerer forholdene omkring SHA på byggeplassen.

Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplassen, sist endret med virkning fra 01.01.2021, **Byggherreforskriften (BHF)**. Byggherreforskriften beskriver hvordan byggherre skal ivareta arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø gjennom prosjektering og gjennomføring av bygge- og anleggsarbeider.

Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter, sist endret med virkning fra 01.07.2017, **Internkontrollforskriften (IKF)**.

Ansvarlige for virksomheten og arbeidstakere skal sørge for et systematisk helse-miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Dette går ut på hensiktsmessig organisering av arbeidet, klare ansvarsforhold, godt samarbeid, ryddige lokaler, sikre produkter og forbrukertjenester. Noen skal følge opp, dette gjelder også om noe går galt.

Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (**forskrift om utførelse av arbeid**)

3 Distribusjon

KP vil inneha rollen som koordinator i prosjekteringsfasen og frem til oppstart av byggearbeider. Det vil i denne fasen være innehaver av KP rollen som oppdaterer og distribuerer denne planen. I utførelsesfasen vil koordinator for utførelse (KU) ta over dette ansvaret og påse at SHA-planen jevnlig oppdateres og distribueres til alle berørte.

SHA-planen skal være lett tilgjengelig for arbeidsgivere og arbeidstakere på bygge- og anleggsplassen.

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ

Planen skal til enhver tid oppbevares i papirform på byggeplass. Det er krav om at planen skal være kjent for alle arbeidsgivere som utfører arbeid på bygge- og anleggsplassen.

Bekjentgjøring skjer ved arbeidets oppstart i oppstartsmøtet og nedfelles i møtereferatet, og deretter underveis i byggemøter og nedfelles i byggemøtereferater når det skjer endringer i planen.

4 Orientering om prosjektet

Prosjektet generelt: Ytteren bosenter med adresse Gammelveien 1, Mo i Rana ble bygget i 1985 og består av to fløyer med til sammen 20 boenheter og et mellombygg med blant annet produksjonskjøkken, hovedinngang og felles areal. Bygget har saltak med takstoler og kaldt loft.

Bosenteret skal få etablert ventilasjonsanlegg med to nye tekniske rom på loft samt en ny trappetilkomst til loft, og det elektriske anlegget skal delvis oppgraderes. Føringsveier for ventilasjon og elektro legges på loft. Yttertaket skal få ny takteking samt at dårlig taktro byttes, og det er medtatt opsjon på å bytte vinduer og verandadører.

Prosjektet skal gjennomføres etappevis i 5 om gang de beboerne flytter ut når arbeidene pågår, samtidig som bygget for øvrig er i drift med øvrige beboere og ansatte tilstedet i bygget.

Entrepriseform: Totalentreprise NS 8407

4 Krav for SHA i prosjektet

Det er en klar målsetting at alt arbeid utføres slik at sikkerhet, helse og arbeidsmiljø for de involverte blir ivaretatt på en betryggende måte, slik at prosjektet gjennomføres uten skade på person og at det sikres et godt arbeidsmiljø under bygging og i ferdig bygg. For å sikre dette, skal prosjektet planlegges, organiseres og kontrolleres iht. intensjoner og regler i "Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser" (Byggherreforskriften) .

Denne SHA-planen med vedlegg beskriver og overordnede krav og målsetninger, skal bidra til å sikre et fullt forsvarlig anleggsmiljø ved gjennomføringen, hvor anleggsarbeidere, nærmiljøet og 3. person vies størst mulig oppmerksomhet.

- Det skal ikke oppstå skader på arbeidstakere for øvrig eller publikum under utbyggingen. Målsetting for H-verdi er 0 skader som medfører fravær (dvs. $H_1=0$)
- SHA skal være på agendaen i alle byggemøter og vernetiltak skal alltid prioriteres høyere enn økonomi og fremdrift
- Målene skal oppnås gjennom god planlegging, organisering og kontroll av byggeplassen, i henhold til intensjoner og regler i BHF.

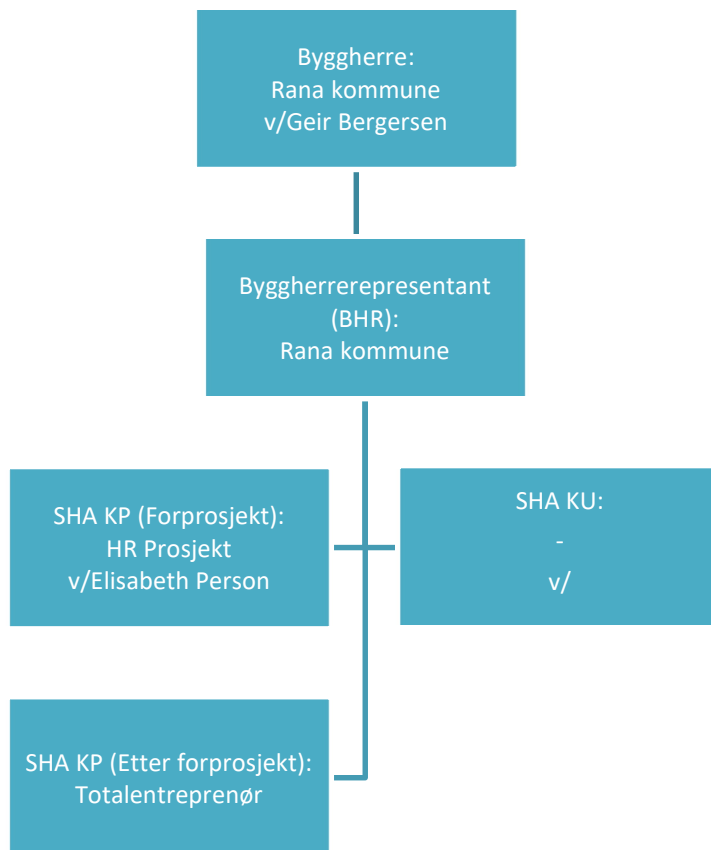
PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ

5 Roller og ansvar

5.1 Generelt

Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplassen (byggherreforskriften) ble vedtatt august 2009, med virkning fra januar 2010. Dette kapittelet er en oppsummering av vesentlige oppgaver og ansvar for de involverte, men er ikke nødvendigvis uttømmende.

5.2 Organisering

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ

5.3 Byggherrens representant (BHR)

BHR skal:

- Utpeke koordinator med tilstrekkelig kompetanse for prosjekteringsfasen og inngå skriftlig avtale.
- Sørge for at de prosjekterende blir informert om kjente risikoforhold i prosjektet ved oppstart av prosjekteringen.
- Sørge for at det blir vurdert om arkitektoniske, tekniske og organisasjonsmessige valg medfører risiko for de utførende.
- Følge opp at koordinatorene, de prosjekterende, den enkelte arbeidsgiver og enmannsbedrifter utfører de plikter som er pålagt i byggherreforskriften.
- Sørge for at det settes av nok tid og ressurser til prosjektering og utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjoner.
- Sørge for at det utarbeides en SHA-plan før oppstart på byggeplass i henhold til §8, og at den oppdateres ved behov. Alle kjente risikoforhold knyttet til arbeid, skal tas inn i tilbudsgrunnlagene, slik at entreprenøren(e) kan beskrive og prise spesifikke forslag til tiltak.
- Utpeke koordinator med tilstrekkelig kompetanse og praktisk erfaring for utførelsesfasen.
- Påse at det utarbeides dokumentasjon for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved fremtidige arbeider.
- Påse at alle ulykker, nestenulykker og farlige forhold varsles i henhold til byggherrens styrende dokumentasjon.

5.4 SHA koordinatorene

5.4.1 Koordinator for prosjekteringsfasen

- De prosjekterende skal informere koordinator om kjente risikoforhold i prosjektet ved oppstart av prosjekteringen.
- Gi melding om arkitektoniske, tekniske og organisasjonsmessige valg medfører risiko for de utførende.
- Følge opp at de prosjekterende utarbeider dokumentasjon på at de har gjennomført risikovurderinger for sine arbeider, og evt. påvirkning disse arbeidene kan ha for andre som gjennomfører samtidige arbeider.
- Påse at det i tilbudsgrunnlaget beskrives de risikoforhold som ikke kan fjernes, og at det stilles krav om at alle arbeidsgivere og enmannsbedrifter skal ha ett fungerende system for internkontroll.
- Gi melding til byggherrens representant dersom det viser seg at det ikke settes av nok tid og ressurser til prosjektering og utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjonene.
- Utarbeide plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø som beskriver risikoforholdene i prosjektet før oppstart av byggearbeidene i henhold til §8. Alle kjente risikoforhold knyttet til arbeid, skal tas inn i tilbudsgrunnlagene, slik at entreprenøren(e) kan beskrive spesifikke forslag til tiltak.
- Påse at det utarbeides dokumentasjon for de forhold som kan ha betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved alle fremtidige arbeider.

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ

5.4.2 Koordinator for utførelsesfasen

De generelle oppgavene til koordinator for utførelsesfasen er underlagt byggherreforskriftens § 14. Denne utvikles videre før gjennomføringsfasen starter opp.

Koordinator for utførelsesfasen ivaretas av HR Prosjekt v/Morten Børmarken.
Koordinator skal:

- Følge opp risikoforhold i byggherrens SHA-plan
- Følge opp at det utarbeides tidsplaner med tilstrekkelig tid til utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjonene
- Følge opp at arbeidsgivere og enmannsbedrifter gjennomfører planen for SHA
- Følge opp at arbeidsgiveres og enmannsbedrifters arbeid som kan påvirke hverandre med hensyn til SHA blir koordinert, inkludert samarbeid.
- Se til at arbeidsgiver følger opp kravene i byggherreforskriftens §9 (Forebyggende tiltak på bygge- og anleggsplass)
- Sørge for at det føres oversiktslister jf. byggherreforskriftens §15

5.5 Hovedbedrift

Hovedbedrift skal ha ansvaret for samordning i henhold til AML §2-2 og 4-1, og skal gjennomføre og dokumentere sikkerhetsopplæring for alle arbeidstakerne på bygge- og anleggsområdet, herunder utarbeide, informere og fordele sikkerhetsinformasjon.

6 SHA under prosjektering

Ved planlegging av fremdrift i prosjektet, skal prosjekteringsgruppen (PG) påse at hensynet til et sikkert arbeidsmiljø i gjennomføringsfasen blir ivaretatt. Prosjekterendes plikter fremgår av byggherreforskriftens kap. 3 § 17.

Kartlegging, identifisering og behandling av SHA-krav er en kontinuerlig og levende prosess.

6.1 Risikoforhold avdekt i forprosjekt

Ettersom prosjektet skal gjennomføres med beboere og ansatte tilstede i bygget vil det måtte rettes spesielt fokus på å gjennomføre arbeidene slik at beboere og ansatte ivaretas på best mulig måte i hele byggeprosessen. Det krever god planlegging og god dialog med de ansatte og kommunen.

Loftet har ikke et bærende etasjeskille og det må legges ut gangbaner på takstolene. Det må rettes spesielt fokus på sikkerheten ved arbeider på loft både med tanke på å de som utfører arbeide på loft samt med tanke på sikkerheten til personell i etasjen under.

6.2 Risikoanalyser

Det skal gjennomføres en risikoanalyse i henhold til listen som fremgår av Byggherreforskriftens § 8c. Listen er ikke uttømmende og må prosjektilpasset. Dersom svaret på spørsmål om slikt arbeid skal utføres, er ja - skal det gis referanse til hvor dette er ivaretatt/dokumentert.

Etter en gjennomgang og vurderinger av risiko knyttet til arbeid som kan innebære fare

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ

for liv og helse, skal entreprenøren(e) ved behov gjennomføre SJA-analyser for gjennomføringsfasen med dette utgangspunktet.

Pkt	Skal det foretas arbeid...	Ja	Ikke aktuelt	Referanse
1	nær installasjoner i grunnen?		x	
2	nær høyspentledninger og elektriske installasjoner?		x	
3	på steder med passerende trafikk? (eks.: arbeider ved trafikkert vei, på lager med trucker osv.)		x	
4	hvor arbeidstakere kan bli utsatt for ras eller synke i gjørme?		x	
5	som innebærer bruk av sprengstoff?		x	
6	i sjakter, underjordisk masserforflytning og arbeid i tunneler?		x	
7	som innebærer fare for drukning?		x	
8	i senkekasser der luften er komprimert?		x	
9	som innebærer bruk av dykkerutstyr?		x	
10	som innebærer at personer kan bli skadet ved fall eller av fallende gjenstander?	x		
11	som innebærer riving av bærende konstruksjoner?		x	
12	med montering og demontering av tunge elementer?	x		
13	som innebærer fare for helseskadelig eksponering av støv, støy eller vibrasjoner?	x		
14	som utsetter personer for kjemiske eller biologiske stoffer som kan medføre en belastning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, eller som innebærer et lov- eller forskriftsfestet krav til helsekontroll? (eks.: PCB, asbest. løsemidler osv.)		x	
15	med ioniserende stråling som krever at det utpekes kontrollerte eller overvåkede soner?		x	
16	som innebærer brann- og eksplosjonsfare? (eks.: varme arbeider)		x	

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ

Pkt	Skal det foretas arbeid...	Ja	Ikke aktuelt	Referanse
17	arbeid som innebærer fare for helseskadelig ergonomiske belastninger.	x		
18	med korte tidsfrister som kan medføre økt fare for arbeidsulykker?		x	
19	Smittevern	x		

7 Forebyggende tiltak

Det skal utføres sikker jobbanalyser (SJA) som identifiserer risiko for ulykker i bestemte arbeidsoperasjoner. Det skal legges vekt på å finne tiltak som reduserer sannsynligheten for at noe skal gå galt. Dersom dette ikke er mulig eller tilstrekkelig, må en finne tiltak som reduserer konsekvensen dersom noe likevel skulle skje.

Det er entreprenørens sitt ansvar å gjennomføre en SJA hvor dette er påkrevet av en eller flere aktører i prosjektet og det er en forutsetning at alle involverte deltar i en SJA.

8 Fremdriftsplan

Det skal utarbeides en hovedfremdriftsplan for prosjektet som legges til grunn for oppstart. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal vektlegges samtidig som det skal settes av tilstrekkelig tid til å ivareta tiltakshavers krav til kvalitetsmessig godt utført arbeide.

Prosjektets fremdriftsplan skal vise at de forskjellige arbeidsoperasjoner ikke sammenfaller i tid slik at arbeidstakere utsettes for farer, og skal være så detaljert at den er et hensiktsmessig verktøy for koordinering i utførelsesfasen. Oppfølging av dette skjer gjennom koordinering i utførelsesfasen.

Fremdriftsplanen ajourføres av hovedbedrift. De sikkerhetsmessige kritiske aktiviteter skal merkes tydelig og vies ekstra oppmerksomhet ved utførelsen. Planer legges inn/arkiveres under dette punktet.

8.1 Fremdriftsplanlegging

Ved planlegging av egne arbeider har utførende virksomheter ansvar for at:

- Arbeidets fremdrift ivaretar alle krav til planlegging. Gjennomføring og oppfølging av arbeidet med hensyn til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.
- Kritiske områder og tidsperioder for SHA er synliggjort i fremdriftsplanen.
- Den tid som faktisk skal brukes på de forskjellige typer arbeid eller arbeidsfaser justeres på bakgrunn av arbeidets fremdrift.

8.2 Hovedfremdriftsplan

Byggearbeidene varer henholdsvis januar 2022–august 2022. Se vedlagt fremdriftsplan.

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ

9 Kontroll og avviksbehandling

Med avvik menes i denne sammenhengen endringer i planer, konstruksjoner, fremdrift.

9.1 Avviksskjema

Anlegg/Avd.:	
Dato:	
Avviksnr.:	Sign.:
Beskrivelse av avviket: Skade på: Person: Materiell: Miljø: Annet (brudd på eller mangelfull oppfølging av SHA-krav):	Avvik som skal meldes: ⇒ Ulykke som medfører fravær eller medisinsk behandling ⇒ Alle skader og mindre uhell som krever førstehjelp ⇒ Alle materielle skader og skader på miljø ⇒ Alle hendelser som kunne ha ført til skade på person, materiell eller miljø ⇒ Brudd på eller mangelfull oppfølging av krav i SHA-plan, rutiner eller forskrifter
I tillegg meldes yrkesskader/-sykdommer til folketrygden på RTV-blankett nr. 11.01.A) (Alvorlige skader meldes også til arbeidstilsyn og politi)	
Årsak til avvik:	
Midlertidig tiltak iverksatt:	
Utført av:	Dato:
Forslag til løsning for å hindre nye avvik:	
Avviksskjema sendt overordnede:	
Dato:	Sign.:

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ

10 Distribusjon

SHA-planen skal være lett tilgjengelig for arbeidsgivere og arbeidstakere på bygge- og anleggsplassen.

Planen skal til enhver tid oppbevares i papirform på byggeplass
Det er krav om at planen skal være kjent for alle arbeidsgivere som utfører arbeid på bygge- og anleggsplassen.

Bekjentgjøring skjer ved arbeidets oppstart i oppstartsmøtet og nedfelles i møtereferatet, og deretter underveis i byggemøter og nedfelles i byggemøtereferater når det skjer endringer i planen.

11 Vedlegg

Vedlegg 1 - Hovedfremdriftsplan

Vedlegg 2 - Avtale for koordinator prosjektering (KP)

Vedlegg 3 - Avtale for koordinator utførelse (KU)